

**Тауар нарықтарына кіру кедергілерін анықтау және жою
жөніндегі кеңес отырысының
№ 5 ХАТТАМАСЫ**

Тараз қаласы

08.04.2025 жж

Төраға

Мухиев Д.К. – директор «Мухиев Д» ЖК

Кеңес Хатшысы

Оспанова Л.А. - Қазақстан Республикасы
Бәсекелестікті қорғау және дамыту
агенттігінің Жамбыл облысы бойынша
департаменті бәсекелестікті дамыту
бөлімінің басшысы

Кеңес мүшелері: Ж.Қ.Әзімов - ҚР БҚДА Жамбыл облысы бойынша Департаментінің басшысы, А.Д. Жиеналиев – «Фиркан» ЖК Басқарушы директоры, А.Ж. Маханбаев - Қатты тұрмыстық қалдықтарды шығаратын кәсіпкерлер қауымдастығының» басшысы, Л.А.Айдаров - «Бизнесті индустрияландыруға жәрдемдесу палатасы» «ЗТБ Қауымдастығының басқарма төрағасы, Федорова И.Г. - Жамбыл облысы бойынша «Азаматтық құқықтарды қорғау комитеті» ҚБ басшысы, Ким М.Б. - «Агрессивті культтерді зерттеу» ҚБ төрағасының міндетін атқарушы, «Бітімгер-Ел» медиация орталығы мен «Құқық» қоғамдық қоры басшысының орынбасары, Сексенбаев У.М. – «Нәркес-Строй маркет» ЖШС директоры, Абуов Ж.О. – «Кәсіпкер-Тараз» ЖШС директоры, Әмзе М.А. – «Мырза-Хан» ЖШС-нің Жамбыл филиалының директоры, Абдықадыров А.К. – Жамбыл облысы кәсіпкерлер палатасының экономика мәселелері жөніндегі директор орынбасары, Ертаева Ж.А. – «Білім» кәсіптік гуманитарлық-техникалық колледжінің директоры, Копелбек Т. О. - «Садыхан» ОКДМО эпидемиолог дәрігері.

КҮН ТӘРТІБІ:

2023–2024 жылдар аралығындағы әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларына бағаны тұрақтандыру механизмін іске асыру туралы

Сұлтанқұлова Л.Р. отырысты ашып, қатысушыларға келесіні хабарлады:

2025 жылғы 4 ақпандағы Қазақстан Республикасы Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігінің № 01-07/353-И тапсырмасына сәйкес, Қазақстан Республикасы Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігінің Жамбыл облысы бойынша департаменті (бұдан әрі – Департамент) талдамалық жұмыс жүргізіп, келесі жағдайлар анықталды:

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2019 жылғы 29 шілдедегі № 280 бұйрығымен бекітілген «Әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларына бағаны тұрақтандыру тетіктерін іске асырудың үлгілік қағидаларына» (бұдан әрі – Үлгілік қағидалар) сәйкес:

Үлгілік қағидалардың 8-тармағының 3) тармақшасына сәйкес, Комиссияның құзыретіне әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларына бағаны тұрақтандыру тетіктерін іске асыру қағидаларына сәйкес қарыз берілетін кәсіпкерлік субъектісін айқындау жатады.

Сондай-ақ, Үлгілік қағидалардың 30-тармағына сәйкес, Облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті атқарушы органы мамандандырылған ұйыммен бірлесіп тауар интервенцияларын жүзеге асыратын сауда объектілерінің орналасқан жері, сондай-ақ **кәсіпкерлік субъектілеріне қарыз беру тәртібі туралы** ақпаратты бұқаралық ақпарат құралдары, **жергілікті атқарушы органның және мамандандырылған ұйымның ресми сайттары арқылы халықтың назарына жеткізу бойынша ақпараттық жұмыс жүргізеді.**

Сонымен қатар, Үлгілік қағидалардың 33-тармағына сәйкес, **Қарыз беру үшін кәсіпкерлік субъектісін Комиссия айқындайды.**

Яғни, Кәсіпкерлік субъектілеріне қарыз беру үшін әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларының бағасын тұрақтандыру мақсатында мынадай бірыңғай талаптар (өлшемшарттар) белгіленеді:

1) заңды тұлға немесе дара кәсіпкер ретінде мемлекеттік тіркеудің болуы;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес төлеу мерзімі кейінге қалдырылған жағдайларды қоспағанда, кәсіпкерлік субъектісінен алынған құжаттарды қарау күніне салықтар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер және бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына төленетін міндетті зейнетақы жарналары бойынша берешектің болмауы;

3) екінші деңгейдегі банктер, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар берген кредиттер (қарыздар) бойынша мерзімі өткен берешектің болмауы;

4) меншік құқығында немесе өзге де заңды негізде (жалға алу/өтеусіз пайдалану/сенімгерлік басқару) азық-түлік тауарларын тиісті сақтауға және азық-түлік тауарларымен сатып алу, дайындық, тарату операцияларын орындауға арналған қойма үй-жайлары мен арнайы жабдығы бар үй-жайлардан тұратын инфрақұрылымдық сауда-логистикалық кешеннің болуы;

5) мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылардың тізілімінде болмауы;

6) мамандандырылған ұйым алдында орындалмаған міндеттемелердің, сондай-ақ атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелердің, кәсіпкерлік субъектісінің мүлкіне шектеулер мен ауыртпалықтардың болмауы;

7) осы Үлгілік қағидалардың 35-тармағына сәйкес міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз етудің болуы.

Аталған қағидалардың 34-тармағына сәйкес, **Комиссия кәсіпкерлік субъектісін айқындағаннан кейін, мамандандырылған ұйым кәсіпкерлік субъектісіне қарыз береді.**

Жоғарыда көрсетілген Үлгілік қағидалар нормаларына сүйене отырып, әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларының тізбесін Комиссия

айқындайтын талаптарға (критерийлерге) сәйкес келетін кәсіпкерлік субъектісіне қарыз беру үшін оны Комиссия анықтайды, яғни тек бір ғана кәсіпкерлік субъектісі айқындалады деген қорытынды жасауға болады.

Алайда, Үлгілік қағидаларда бір ғана кәсіпкерлік субъектісін айқындауға қатысты нақты алгоритм мен талаптар көзделмеген. Яғни, егер бірнеше кәсіпкерлік субъектісі бір тауар бойынша қарыз алу үшін қойылған бірыңғай талаптарға (критерийлерге) сай келсе, олардың ішінен таңдау қалай жүргізілуі тиіс екені белгіленбеген.

Осыған байланысты, әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларына бағаны тұрақтандыру тетіктерін іске асыру шеңберінде берілетін қарыздар тек белгілі бір кәсіпкерлік субъектілеріне ғана берілетінін болжауға болады. Бұл ретте әділ бәсекелестік орын алмайды.

Осыған орай, Қазақстан Республикасы бәсекелестікті қорғау саласындағы заңнамасының бұзылуына жол бермеу мақсатында, Департамент Үлгілік қағидалардағы кәсіпкерлік субъектілеріне қарыз беру тәртібіне келесі өзгерістер енгізуді сұрайды:

1) Кәсіпкерлік субъектілеріне қарыз беру бойынша іріктеу конкурсының өткізілуі туралы хабарландыру жариялау;

2) Іріктеу конкурсына қатысуға ниет білдірген кәсіпкерлік субъектілерінен құжаттарды қабылдау;

3) Іріктеу конкурсына қатысушылардың құжаттарын қарау;

4) Әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларына бағаны тұрақтандыру тетіктерін іске асыру жөніндегі комиссияның отырысын өткізу;

5) Әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларына белгіленген бағалар ішінен ең төмен бағаны ұсынған кәсіпкерлік субъектісін (жеңімпазды) анықтау;

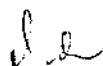
6) Әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларына бағаны тұрақтандыру тетіктерін іске асыру жөніндегі комиссияның қорытындысын шығару.

Сондай-ақ, әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларына бағаны тұрақтандыру тетіктері шеңберінде жасалатын келісімшарттарда нарықтың жекелеген қатысушыларына артықшылықтар мен өзге де шектеулер берудің алдын алу мақсатында бірыңғай үлгілік шарт жасасу қажетті деп санаймыз.

Аталған шара бөлінген қаражатты тиімді пайдалануды, халықтың мемлекеттік органдарға деген сенімін арттыруды және халықтың әл-ауқатын жақсартуды қамтамасыз етуге бағытталған.

Кеңес мүшелері өзара ақылдаса отырып, бұл ұсыныстарды Қазақстан Республикасының Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігіне жолдауды Департаментке ұсыну жөнінде шешім қабылдады.

Хатшы

Л.Оспанова